

Vývoj insolvenčních návrhů v České republice v roce 2013

Praha, leden 2014 – Počet insolvenčních návrhů v roce 2013 vzrostl ve srovnání s rokem 2012 o 14,5 %. K nárůstu insolvenčních návrhů došlo zejména v segmentu firem (o 34,2 %). U spotřebitelů je meziroční nárůst jen 7,6 %.

Do roku 2012 zveřejňovala společnost Creditreform celkové počty insolvenčních návrhů u firem a u fyzických osob - spotřebitelů. V rámci firem byly vykazovány i živnostenské firmy, které měly IČ a současně žádaly o oddlužení. Vzhledem k tomu, že živnostenské firmy, které mají IČ a nejsou ekonomicky aktivní nebo mají minimální dluhy z podnikání mohou dle závěrů Expertní komise ministerstva žádat o oddlužení, sleduje společnost Creditreform od roku 2013 v rámci zpřesnění metodiky a zlepšení vypovídací schopnosti zveřejňovaných údajů skupinu nepodnikajících živnostníků ve zvláštní kategorii.

A právě skupina nepodnikajících živnostníků má největší podíl na nárůstu insolvenčních návrhů v segmentu firem. Za rok 2013 bylo z celkového počtu 11 269 insolvenčních návrhů u firem 6 021 insolvencí u právnických osob a aktivních živnostenských firem a 5 248 u nepodnikajících živnostníků, což je 46,6 % z celkového počtu. Meziroční nárůst insolvenčních návrhů právnických osob činil jen 4,2 %, nárůst u nepodnikajících živnostníků byl více než 70 %.

Tabulka 1: Insolvenční návrhy v ČR*

rok	firmy	spotřebitelé	celkem
2008	3418	1936	5354
2009	5255	4237	9492
2010	5559	10559	16118
2011	6753	17600	24353
2012	8398	23830	32228
2013	11269	25640	36909

* podané insolvenční návrhy se mohou opakovat
zdroj: Insolvenční rejstřík

Největší počet insolvenčních návrhů na 1000 registrovaných firem byl v roce 2013 podán v Jihomoravském kraji. Následuje tradičně Moravskoslezský kraj a s třetím nejvyšším počtem insolvenčních návrhů překvapila Praha (pro rok 2013 se jedná již o počty očištěné o nepodnikající živnostníky). Naopak nejstabilnějšími regiony jsou stejně jako v roce 2012 kraje Středočeský a Liberecký.

V roce 2012 byl nejvyšší počet insolvenčních návrhů na 1000 registrovaných firem v Moravskoslezském kraji, následoval Ústecký a Olomoucký kraj.

Tabulka 2: Insolvence dle regionů

Kraj	firmy s insolvenčním návrhem v roce 2013	Insolvence na 1000 registrovaných firem 2013
Jihomoravský	881	2,95
Moravskoslezský	553	2,23
Hlavní město Praha	1155	2,07

Zlínský	282	2,02
Plzeňský	289	1,93
Pardubický	214	1,83
Karlovarský	153	1,81
Olomoucký	237	1,73
Královehradecký	236	1,73
Jihočeský	238	1,47
Vysočina	154	1,43
Ústecký	256	1,41
Liberecký	155	1,28
Středočeský	310	0,95

Zdroj: Creditreform

Z hlediska odvětví byl v roce 2013 nejvyšší počet insolvenčních návrhů na 1000 registrovaných firem v odvětví těžby, v papírenském průmyslu a v oboru chemická výroba a výroba plastů. I tato statistika byla letos očištěna o nepodnikající živnostníky. V roce 2012 bylo pořadí na prvních dvou místech stejné. Na třetí pozici byl v roce 2012 obor telekomunikace, který si však v loňském roce výrazně polepšil.

V absolutních číslech byl nejvyšší počet insolvenčních návrhů v segmentu velkoobchodu a maloobchodu, stavebnictví, správy nemovitostí a stravovacích a ubytovacích služeb.

Tabulka 3: Insolvence dle odvětví

Odvětví	počet firem s insolvenčním návrhem 2013	Počet insolvencí na 1000 registrovaných firem 2012	Počet insolvencí na 1000 registrovaných firem 2013
těžba	7	9,20	10,01
papírenský průmysl	13	6,62	9,75
chemický průmysl a výroba z plastů	47	6,46	5,59
potravinařství	73	6,00	3,85
dopravní a přepravní služby	247	5,32	3,34
leasing	23	3,79	3,24
děvařství	89	4,58	2,96
výroba skla, keramiky, stav.materiálu	35	3,49	2,88
čištění odpadních vod	34	3,13	2,88
nakladatelství	30	3,14	2,82
tiskařské služby	30	3,31	2,74
restaurace, hotely	360	3,85	2,54
velkoobchod	798	4,08	2,40
nemovitosti	364	2,48	2,25
stavba	766	3,46	2,12
strojírenství	74	3,56	2,09
cestovní kanceláře	24	3,39	1,92
maloobchod	568	3,41	1,89
výzkum a vývoj	3	1,34	1,85
obchod s auty a pohonnými hmotami	92	2,62	1,70
výroba nábytku a ostatní výroba	51	3,25	1,67

výroba z kovů	145	2,96	1,65
textilní a kožedělný průmysl	57	2,47	1,49
podnikové poradenství, reklama, ostatní podnik. služby	368	2,03	1,24
architektonické služby, technické zkoušky	70	1,55	1,18
opravy a instalace strojů a zařízení	28	2,33	1,14
finanční zprostředkování, pojištění	69	3,21	1,08
zemědělství a lesnictví	107	1,90	0,98
energie a zpracování vod	8	0,67	0,86
IT služby	55	1,23	0,86
telekomunikace	1	6,62	0,84
volný čas, kultura	58	1,31	0,83
vzdělání	22	1,06	0,51
zdravotnictví	14	0,70	0,36
ostatní osobní služby	30	1,28	0,32
odbory a spolky	8	0,21	0,10
recycling	0	1,94	0,00
veřejná správa	0	0,00	0,00
Obor neuveden nebo nezjištěn	345	N/A	N/A

Zdroj: Creditreform

Většina insolvenčních návrhů u právnických osob končí prohlášením úpadku, případně je insolvenční návrh zamítnut z nedostatku majetku firmy nebo odmítnut z formálních důvodů.

Řešení úpadku je u právnických osob možné dvěma způsoby, buď konkurzem nebo reorganizací.

Konkurs je způsob řešení úpadku spočívající v tom, že na základě rozhodnutí o prohlášení konkursu jsou zjištěné pohledávky věřitelů poměrně uspokojeny.

Meziroční nárůst firem v konkurzu činí za období 2013/2012 17 %, což je proti roku 2012/2011 více než dvojnásobek. Tento vývoj je zejména důsledkem růstu počtu živnostenských firem v konkurzu. Počet živnostníků v konkurzu za rok 2013 činil 849, což je o 54 % více než v roce 2012. Nárůst za období 2012/2011 činil jen 12,12 %.

Podíl živnostníků v konkurzu na celkovém počtu firem v konkurzu činil v roce 2013 38 %. V roce 2012 to bylo 29 % a tato hodnota byla srovnatelná i s rokem 2011, kdy dosahovala 27,8 %.

Tabulka č. 4: Konkurzy právnických osob a živnostníků

měsíc	2012		2013	
	firmy	z toho živnostníci	firmy	z toho živnostníci
1	126	36	200	55
2	164	41	180	59
3	167	44	180	71
4	142	39	190	61
5	163	54	181	62
6	161	43	167	52
7	160	45	191	78

8	158	46	165	83
9	163	45	179	69
10	196	60	196	78
11	169	54	212	87
12	130	48	183	94
celkem	1899	555	2224	849

zdroj: Creditreform

Od ledna 2008, kdy vstoupil v platnost tzv. Insolvenční zákon, je počet konkurzů stále rostoucí. Poprvé v loňském roce však byla opět téměř pokořena úroveň z počátku tisíciletí a počet prohlášených konkurzů přesáhl dva tisíce. Hlavní podíl na tomto vývoji mají živnostenské firmy, počet právnických firem v konkurzu stagnuje.

Tabulka č. 5: Počet prohlášených konkurzů – historicky

rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008*	2009*	2010*	2011*	2012*	2013*
počet prohlášených konkurzů	2491	2473	2155	1728	1411	1236	1245	1115	1141	1553	1601	1778	1899	2224

Zdroj: Creditreform

* dle nového insolvenčního zákona

V roce 2008 vstoupil v platnost Insolvenční zákon a došlo ke změně metodiky. Do konkurzů již nejsou zahrnovány insolvenční návrhy, které jsou rovnou zamítnuté pro nedostatek majetku.

Tabulka č. 6: Firmy v konkurzu dle obrátu

IČO	Název	Činnost	Počet zaměstnanců	Obrát v CZK
27616525	Balli Steel Czech s.r.o.	Pronájem nemovitostí, realitní činnost	1	3 388 777 000
60196734	FINCOM UNIVERSAL a.s.	Obchod s palivy a mazivy	5	2 134 367 000
27579409	Abbigliamento Sportivo Czech Republic, spol. s r.o.	Prodej textilního a sportovního zboží	400	1 792 261 000
26361159	Invest Trust s.r.o.	Velkoobchodní a maloobchodní prodej pohonných hmot	25	1 436 239 000
47545500	SH COVERLAND s.r.o.	Zprostředkování obchodu a služeb	0	1 302 521 000
45022526	JIP - Papírny Větrník, a. s.	Výroba a prodej papíru a papírenských výrobků	651	1 236 826 000
25773801	Novinová a poštovní s.r.o.	Obchodní činnost s novinami a časopisy.	1200	1 162 403 000
26115271	LESS a.s.	Poskytování služeb ekonomické a administrativní povahy členům holdingu LESS.	50	1 021 715 000
25033115	TechnoStore s.r.o.	Velkoobchodní i maloobchodní prodej stavebnin	6	1 000 000 000*
26118076	AGRIGAL s.r.o. v likvidaci	Prodej a servis, leasing zemědělských strojů	47	930 000 000
26116715	AUTOSPACE s.r.o.	Obchod s automobily	80	700 000 000
63674041	EUROESTER s.r.o.	Prodej paliv a maziv	3	606 623 000
25869680	DZIMAS Steel, a.s.	Velkoobchod s hutním materiálem	17	593 863 000
25571150	Metropolitní spořitelni družstvo	Finanční operace	44	565 221 000
25748327	BAUMATIC s.r.o.	Velkoobchod s elektrickými vestavěnými spotřebiči a kuchyňskými spotřebiči	40	457 294 000
25717995	LOGO TRANS, spol. s r.o.	Tuzemská a mezinárodní nákladní doprava	150	450 540 000
26163306	KTA s.r.o.	Projekce a výroba tlumičů hluku, zvukoizolačních krytů, akustických obkladů	26	448 880 000
46678298	STAVCENT, a.s.	Stavební činnost	343	406 175 000
41602668	Alumpro s.r.o.	Velkoobchod s hliníkovými prvovýrobky	5	348 049 000
49814079	HELAR, s.r.o.	Výroba a prodej motocyklových přileb a přileb na	150	330 298 000

		sněžné skútry.		
27746551	DKCG a.s.	Správa vlastního majetku	7	317 197 000
25340948	KLIMATHERM, spol.s r.o. v likvidaci	Projektování, dodávky a montáž vzduchotechniky a hasičkého zařízení	11	270 000 000
26723689	Puntanela CZ s.r.o.	Maloobchodní prodej dětského zboží, hraček a dětského oblečení.	178	265 465 000
25231685	AŠ-ET spol. s r.o.	Stavební činnost	18	256 000 000
28376293	BODY BASICS CZ s.r.o.	Výroba a prodej přírodních kosmetických produktů pro péči o tělo	70	250 000 000
25040391	CZECH-LOGISTIC, a.s.	Silniční nákladní doprava	96	182 273 000

*dle vyjádření společnosti

zdroj: Creditreform

Druhým způsobem řešení úpadku je **reorganizace**. Jedná se o takový způsob řešení úpadku, kdy dochází k postupnému uspokojování pohledávek věřitelů při zachování provozu dlužníkovy podniku. Předpokladem pro povolení reorganizace je, aby obrat firmy, která se dostala do problémů, činil v roce před insolvenčí alespoň 100 000 000,- Kč. Druhým kritériem pro povolení reorganizace je, aby firma měla minimálně 100 zaměstnanců. Výše uvedená kritéria neplatí v situaci, kdy dlužník předloží nejpozději do 15 dnů po rozhodnutí o úpadku reorganizační plán, již schválený polovinou zajištěných i nezajištěných věřitelů.

Tabulka č. 7: Počet povolených reorganizací – historicky

rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
počet povolených reorganizací	6	13	19	17	17	12

zdroj: Creditreform

Celkem bylo od počátku platnosti insolvenčního zákona v lednu 2008 do konce roku 2013 soudem povoleno 84 reorganizací. Využití reorganizace jako způsobu řešení úpadku je ve srovnání s počtem konkurzů stále minimální. Jedním z důvodů, proč je reorganizace tak málo využívaný nástroj Insolvenčního zákona, je skutečnost, že kritéria pro povolení reorganizace řada firem nesplňuje. Poslední novela Insolvenčního zákona snižuje tato kritéria pro povolení reorganizace, a to tak, že roční úhrn čistého obratu firmy se snižuje na 50 mil. Kč a počet zaměstnanců na 50 zaměstnanců.

Počty insolvenčních návrhů **fyzických osob – spotřebitelů** stále rostou. Tempo nárůstu se však razantně snížilo. Pro srovnání – růst insolvenčních návrhů činil mezi roky 2010/2009 149 %, v období 2011/2010 66,7 %, v letech 2012/2011 35,4 % a v období 2013/2012 již jen 7,6 %.

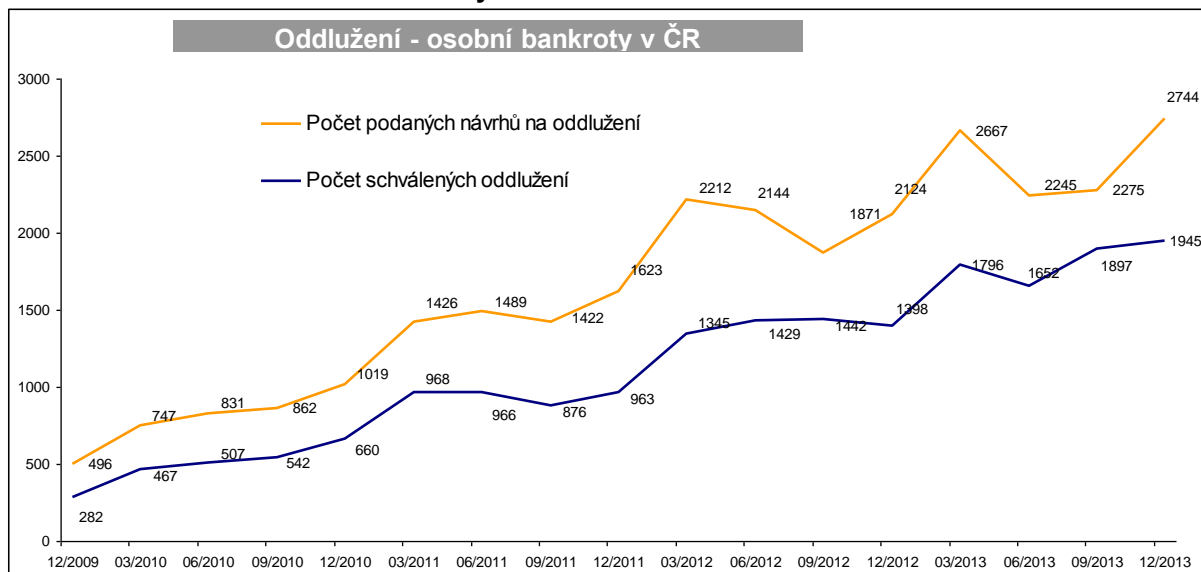
Insolvenční fyzických osob je možné řešit oddlužením. Oddlužení probíhá buď formou zpeněžení majetku dlužníka nebo plněním splátkového kalendáře, kdy dlužník musí během 5 let splatit věřitelům alespoň 30 % dluhu. Pokud dlužník není schopen řešit úpadek oddlužením, je prohlašován konkurz.

V roce 2013 požádalo o oddlužení celkem 30 029 osob. Z toho bylo oddlužení povoleno v 22 043 případech. Proti roku 2012 vzrostl počet žádostí o oddlužení o 28,4 %. Nárůst povolených oddlužení je proti roku 2012 vyšší o 26,6 %.

Oddlužení formou zpeněžení majetku využilo v průběhu roku 2013 celkem 572 dlužníků. V ostatních případech bylo oddlužení řešeno nastavením splátkového kalendáře. Přesto, že

zpeněžení majetku jako způsob řešení dluhů využilo v roce 2013 o 38,8 % víc dlužníků než v roce 2012, pořád je to jen 2,6 % ze všech povolených oddlužení.

Graf č. 1: Oddlužení – osobní bankroty v ČR

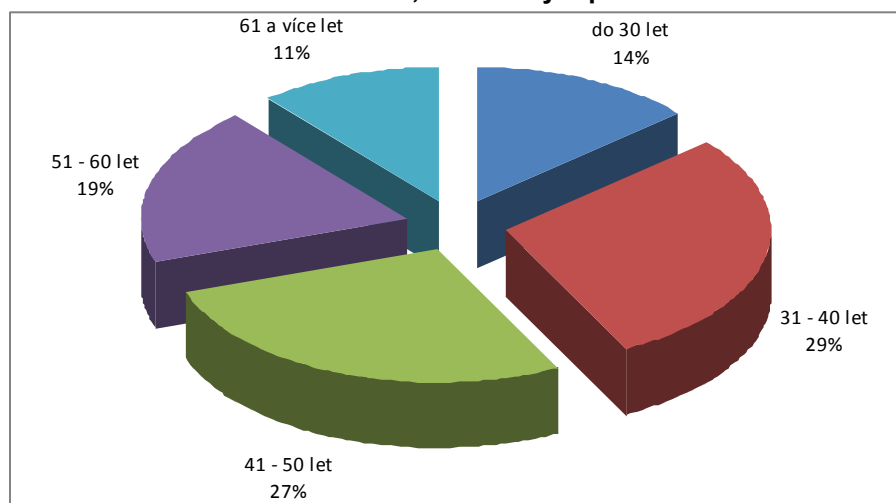

Zdroj: Insolvenční rejstřík, Creditreform

Novela Insolvenčního zákona, která vstupuje v platnost v roce 2014, přináší novinku i v oblasti oddlužení. Nově je zaveden institut společného oddlužení manželů. Manželé, z nichž každý samostatně je osobou oprávněnou podat návrh na povolení oddlužení, mohou nově tento návrh podat společně. Manželé jsou pak po dobu trvání insolvenčního řízení v postavení nerozlučných společníků a považují se za jednoho dlužníka. Návrh na povolení oddlužení musí obsahovat výslovný souhlas manželů s tím, aby veškerý majetek byl pro účely schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty považován za majetek ve společném jmění manželů.

Věková struktura dlužníků se v roce 2013 proti roku 2012 mírně změnila. O 1% vyšší počet povolených oddlužení můžeme pozorovat ve skupině dlužníků do 30 let a ve skupině 41 – 50 let. Naopak procentní pokles povolených oddlužení je ve skupině 51 – 60 let a nad 60 let.

Graf č. 2: Věková struktura osob, u nichž bylo povoleno oddlužení v roce 2013

Zdroj: Insolvenční rejstřík, Creditreform

Očekávání společnosti Creditreform pro rok 2014 jsou v oblasti ekonomiky mírně optimistická. Faktory jako pokles cen energií a telefonních poplatků, nízká inflace, růst exportu podpořený silnou korunou a konec restriktivní politiky nové vlády by mohly ekonomiku stabilizovat a nejspíš se dočkáme i mírného oživení. To se však zřejmě ještě neprojeví ve výraznějším zvýšení mezd a zaměstnanosti.

V oblasti insolvencí u firem očekáváme pro rok 2014 mírně rostoucí tendence a to především v segmentu nepodnikajících živnostníků. Zde bude pokračovat diferenciací mezi aktivními živnostenskými firmami a neaktivními živnostníky, kteří mají IČ nebo mírné dluhy z podnikání a současně žádají o oddlužení. U spotřebitelů bude počet insolvenčních návrhů stagnující až mírně rostoucí, ale nepředpokládáme návrat na hodnoty minulých let.

Creditreform sleduje insolvenční rejstřík permanentně a své pravidelné analýzy o vývoji insolvencí v Česku i zahraničí zveřejňuje již několik let.

Creditreform je mezinárodní skupinou poskytující svým zákazníkům hospodářské a kreditní informace, poskytuje služby inkasa pohledávek a také další služby v oblasti řízení rizik. Creditreform je přímo zastoupen v 23 evropských zemích a v Číně, celosvětově má 180 poboček a zaměstnává 4.500 pracovníků.

Konec tiskové zprávy

Další informace poskytnete:

*Za Creditreform: Miloslava Osvaldová, Cyril Mores, Stanislava Menšíková
(Tel.: +420 226 070 811)*

*S dodatečnými dotazy se neváhejte obrátit na: p. Dana Samková
Tel.: +420 777 648 997; +420 777 073 808
Pevná linka: +420 296 150 033, E-mail: samkova@seteva.cz*